

Boplats och gårdstomt i Kungsberga

Arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte
av RAÄ Färentuna 82 och RAÄ Färentuna 83,
fastigheten Kungsberga 1:34, Färentuna
socken, Ekerö kommun, Stockholms län.

Kjell Andersson

Boplats och gårdstomt i
Kungsberga

Arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte av RAÄ
Färentuna 82 och RAÄ Färentuna 83, fastigheten Kungs-
berga 1:34, Färentuna socken, Ekerö kommun,
Stockholms län.

Omslagsbild: Avgränsning av boplatsen RAÄ Färentuna 83. I bakgrunden Kungsberga. Foto från sydöst.

Innehåll

Sammanfattning	7
Bakgrund	7
Kulturmiljö och tidigare undersökningar	7
Syfte	8
Metod	8
Resultat	8
Utvärdering	9
Referenser	10
Arkiv	10
Administrativa uppgifter	10
<i>Bilaga 1. Schaktplaner</i>	11
<i>Bilaga 2. Schakttabell</i>	13
<i>Bilaga 3. Anläggningstabell</i>	16

Figurförteckning

Figur 1. Förundersökningsområdets läge markerat på Terrängkartan.	6
Figur 2. Berörda fornlämningar markerade på Fastighetskartan.	6
Figur 3. Ett stolphål i ett schakt inom gårdstomtens västra del (A2, S4). Foto från väster.	8
Figur 4. Kulturlagren avtecknar sig tydligt i schaktväggen i schakt S8. Foto från söder.	8

Fig 1. Förundersökningsområdets läge markerat på Terrängkartan, skala 1:25 000.

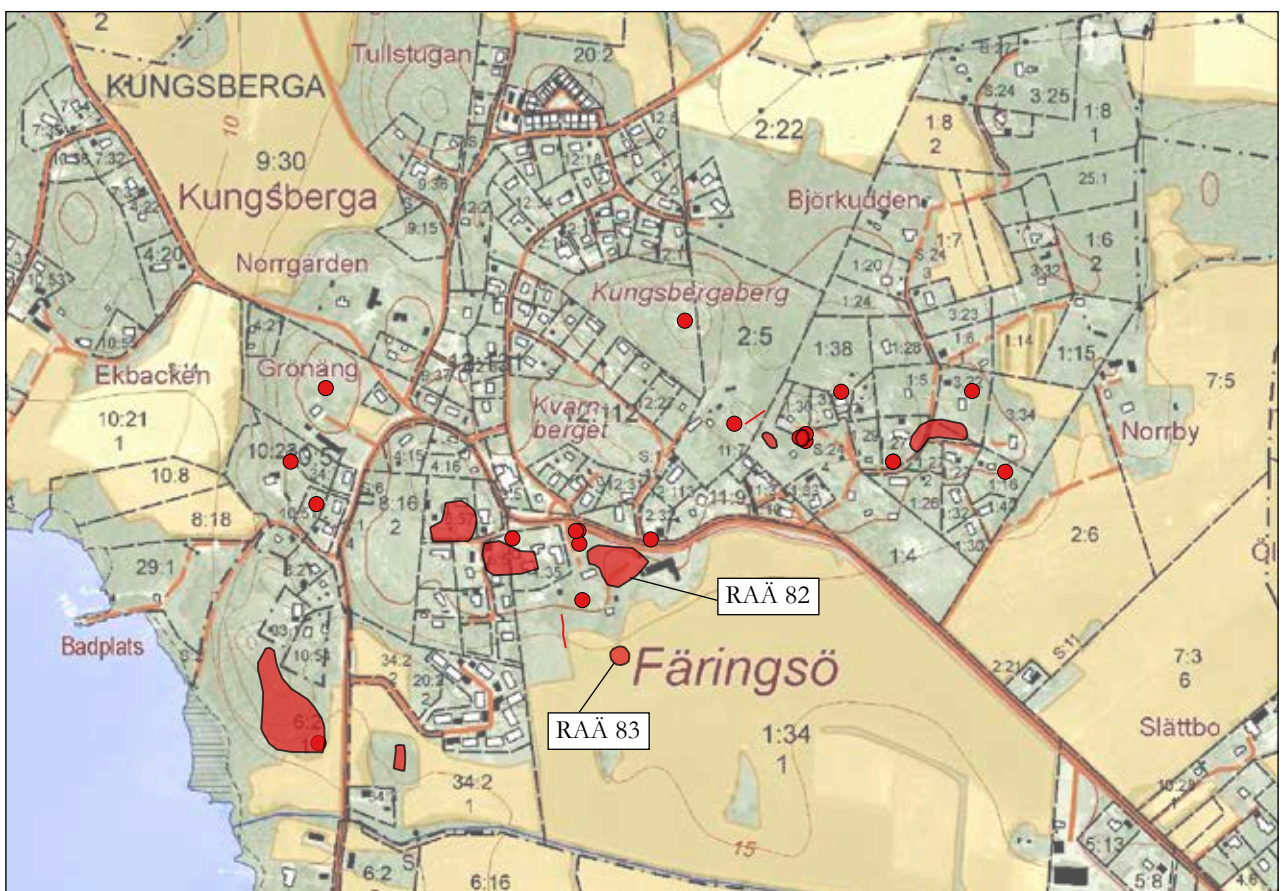

Fig 2. Berörda fornlämningar markerade på Fastighetskartan, skala 1:10 000.

Sammanfattning

Arkeologistik har i enlighet med ett beslut från Länsstyrelsen genomfört en arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte av två fornlämningar i Kungsberga på Färingsö i Ekerö kommun. Orsaken var ett pågående detaljplanearbete. Förundersökningen, som genomfördes under april 2017, berörde dels en by-/gårdstomt (RAÄ Färentuna 82), dels en förhistorisk boplatz (RAÄ Färentuna 83) som hade påträffats i samband med en arkeologisk utredning under hösten 2016.

RAÄ Färentuna 82 utgör tomten till en av Kungsberga bys ursprungligen tolv gårdar enligt en karta från 1758. I öster och väster utgör berghällar naturliga begränsningar av tomten. I norr begränsas tomten av en hög vägbank till Kungsbergavägen med intilliggande gc-väg. De sammanvägda resultaten från utredningens och förundersökningens sökschakt visar att det inom hela den yta som rymmer den kartografiskt belagda tomten förekommer grävda anläggningar i form av stolphål och sopgröpar m.m., medan bevarade kulturlager och husgrunder i form av stensyllar tycks saknas. I gårdstomtens södra del/kant framkom dock både vid utredningen och förundersökningen omfattande omrörda lager med rikligt med stenar och tegel samt trärester och sentida fyndmaterial i form av keramik, plan- och buteljglas och obrända djurben, vilka möjligen kan utgöra raseringsmassor från gårdsbebyggelsen. Gårdsläget var övergivet då Kungsberga kartlades inför laga skifte 1851 (Andersson 2016:10). Möjligen har tomten röjts av i samband med att en trädgårdsanläggning anlades på platsen under 1800-talets andra hälft.

De kända delarna av boplatzen RAÄ Färentuna 83, som är belägen i åkermarken söder om Kungsberga, utgjordes av ett par anläggningar och kulturlager med förhistoriska fynd som framkom i två schakt vid utredningen 2016. Vid förundersökningen visades kulturlagret ha en omfattande utbredning. Lagret kunde avgränsas mot norr, väster och söder, men har en vidare utbredning åt öster utanför planområdet. Vid förundersökningen grävdes schakten, med ett undantag (S8), endast ned till lagrets ytskikt under ploglagret. Vid rensning och provgrävning i kulturlagret med skärslev framkom brända och obrända ben, bränd lera och skärvig och skörbränd sten. I schakt S8 grävdes kulturlagret igenom då det vid provgrävning av lagret framkom indikationer på att kulturlagret överlgrade

ett djupare liggande och mörkare kulturlager. Det underliggande lagret var av samma karaktär som det övre. Vid rensning på lagret påträffades även enstaka små keramikfragment av förhistorisk typ. Kulturlagren var i denna del tillsammans ca 0,45 meter tjocka. Det övre ljusare kulturlagret, som sannolikt har en större utbredning, tycks i allmänhet vara ca 0,05 - 0,25 m tjockt och täcker en ca 8 900 m² stor yta inom planområdet.

Bakgrund

Fastighetsägaren, SMÅA, och Ekerö kommun arbetar med detaljplan för bostäder inom fastigheten Kungsberga 1:34 samt en vägdragning som berör en nypåträffad fornlämning. En arkeologisk utredning av de aktuella områdena gjordes 2016 av Arkeologistik AB där objekt 9 och 10 påträffades. Objekten består av en by-/gårdstomt (objekt 9/RAÄ Färentuna 82) och en förhistorisk boplatz (objekt 10/RAÄ Färentuna 83).

Länsstyrelsen bedömde att en förundersökning behövde göras för att bedöma ifall fornlämningarna berördes av den planerade exploateringen och har därför beslutat att en arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte av fornlämningarna enligt 2 kap. 13 § i kulturmiljölagen (1988:950) ska göras inför planerad väg och detaljplaneläggning inom fastigheten. Länsstyrelsen har enligt samma bestämmelser beslutat att tilldela Arkeologistik AB att utföra förundersökningen. Länsstyrelsen beslutade vidare i enlighet 2 kap. 14 § första stycket samma lag, att Ekerö kommun skulle betala kostnaden för den arkeologiska förundersökningen (Lst beslut 2016-12-19, dnr 43112-42426-2016).

Arkeologistik genomförde förundersökningen under perioden den 10 - 13 april 2017.

Kulturmiljö och tidigare undersökningar

För beskrivningar av området kulturmiljö samt tidigare undersökningar hänvisas till utredningsrapporten (Andersson 2016).

Syfte

Syftet med förundersökningen var att avgränsa fornlämningarna RAÄ Färentuna 82 och Färentuna 83, för att Länsstyrelsen skulle kunna bedöma ifall och hur mycket de berördes av planerad bebyggelse.

Metod

Vid förundersökningen har sökschakt grävts med maskin utifrån de lämningar som framkom vid utredningen 2016. Schakten grävdes ned till anläggnings-/kulturlagernivå alternativt ned till antropogent opåverkade marklager. Schakt och anläggningar mättes in med RTK-gps och beskrevs i text. Valda schakt och anläggningar fotograferades med digitalkamera. Eventuella fynd noterades i schaktbeskrivningarna, men togs inte till vara. Samtliga schakt återfylldes i samband med förundersökningen.

Resultat

Vid förundersökningen av gårdstomten RAÄ Färentuna 82 grävdes totalt tio sökschakt (S1-S10, bilaga 1 och 2). Den totala schaktlängden uppgick till ca 45 meter. Schakten var i allmänhet ca 0,3 – 0,4 meter djupa och grävdes ned till anläggningsnivå eller, om anläggningar inte påträffades, ned till antropogent opåverkade marklager. Schaktningen begränsades delvis av ett flertal ledningsdragningar längs områdets sidor och genom

dess centrala del. Förundersökningen visade tillsammans med de sökschakt som grävdes vid utredningen 2016, att det inom hela den yta som rymmer det kartografiskt belagda gårdstomten förekommer grävda anläggningar i form av stolphål, härdar och gropar (figur 3), medan avsatta kulturlager och husgrunder i form av stensyllar tycks saknas. Längs fornlämningens södra kant framkom dock omfattande omrörda lager med rikligt med stenar och tegel, trärester och sentida fyndmaterial i form av yngre rödgods, flintgods, plan- och buteljglas samt obrända djurben både vid utredningen och vid förundersökningen (Bilaga 2, S7, L1). Möjligt kan dessa utgöra massor från bebyggelsen som har röjts bort i samband med att området uppodlades till trädgårdsland under 1800-talets andra hälft (Andersson 2016:12).

Gårdstomten har genom sökschaktning med någorlunda säkerhet avgränsats åt söder. I väster utgör berghällar en naturlig gräns för bebyggelsen. I norr överlagras lämningarna troligen delvis av en kraftig vägbank till Kungsbergavägen och en gc-väg. Gårdstomtens utsträckning åt öster är dock något oklar då det längs denna sida finns en elcentral och en uppbyggd vägbank till en infart med garage samt ledningsdragningar. I det enda schakt som grävdes i denna del framkom dock berggrunden relativt ytligt varför det är sannolikt att bebyggelsen även här har begränsats av berget.

De kända delarna av boplatsen RAÄ Färentuna 83, som är belägen i åkermarken söder om Kungsberga, utgjordes av ett par anläggningar och kulturlager

Fig 3. Ett stolphål i ett schakt inom gårdstomtens västra del (A2, S4). Foto från väster.

Fig 4. Kulturlagren avtecknar sig tydligt i schaktväggen i schakt S8. Foto från söder.

Utvärdering

med förhistoriska fynd som framkom i två schakt vid utredningen 2016 (Andersson 2016:13 och 19f). Vid förundersökningen grävdes sökschakt utifrån de kända lämningarna. Schakten grävdes ned till kulturlagernivå eller, där kulturlager saknades, ned till antropogent opåverkade marklager. I endast ett schakt grävdes kulturlagret igenom i syfte att belägga kulturlagrets tjocklek i denna del (S8, bilaga 1 och 2). Kulturlagret skulle visa sig ha en omfattande utbredning och totalt grävdes 51 schakt (ca 275 löpmeter) inom planområdet innan detta hade avgränsats. Schakten var i allmänhet 0,3 - 0,4 m djupa.

Kulturlagret kunde avgränsas mot norr, väster och söder inom planområdet, men har en fortsatt utbredning mot öster, utanför området. Kulturlagret, som inom planområdet täcker en ca 8 900 m² stor yta (se bilaga 1), består av ett ljusbrunt till gråbrunt lager med ”grusig” silt med kolstänk, bränd lera, brända och obrända djurben samt små fragment av skörbränd sten. Efter provgrävningar i lagret med handredskap (skärslev) tycks kulturlagret i allmänhet vara ca 0,05 - 0,25 meter tjockt över ytan. På ett par platser framkom dock indikationer på att kulturlagret överlagrade ett djupare liggande och mörkare kulturlager. För att klargöra detta djupschaktades en del av schakt S8. Under det ljusare kulturlagret som på platsen var ca 0,25 meter tjock, vidtog mycket riktigt ett ca 0,2 meter tjock mörkgrått kulturlager med samma karaktär och innehåll som det övre (figur 4). Vid rensning på det undre lagret påträffades även små fragment av förhistorisk keramik. Det undre kulturlagrets utbredning är okänt.

Gårdstomten RAÄ Färentuna 82 har kunnat avgränsas mot söder och väster. I norr överlagras troligen lämningarna delvis av en vägbank till Kungsbergavägen och en gc-väg. Troligen överlagras lämningar hörande till gårdstomten även av en vägbank till en infartsväg i öster. Öster om vägbanken vidtar berg i dagen och berg som delvis överlagras av en grusfylld gårdsplan till en lada som finns på platsen. Berget utgör sannolikt en naturlig begränsning av fornlämningen.

Vid avgränsningen av boplaten RAÄ Färentuna 83 visades kulturlagret ha en omfattande utbredning. Kulturlagret kunde avgränsas mot norr, väster och söder, men har en vidare utbredning mot öster utanför planområdet. Kulturlagret visades också överlagra ett djupare liggande kulturlager inom planområdet. Det överlagrade kulturlagrets utbredning är okänd, men är sannolikt av mer begränsad storlek. Några anläggningar av boplatsskaraktär framkom inte vid schaktningen, sannolikt för att de ligger djupare ned i kulturlagren. Kulturlagret schaktades endast igenom på en plats (S8) för att bekräfta förekomsten och tjockleken på det djupare liggande kulturlagret.

Förundersökningen har därmed uppfyllt det av Länsstyrelsen uppställda syftet med arbetet. Undersökningen genomfördes i enlighet med projektplanen.

Referenser

Andersson, K. 2016. *Gravar, boplatser och gårdstomter i Kungsberga..* Arkeologisk utredning etapp 1 och 2 inom fastigheten Kungsberga 1:34 m fl, Färentuna socken, Ekerö kommun, Stockholms län. Arkeologistik, Rapport 2016:30.

Arkiv

Fornminnesregistret (FMIS), Riksantikvarieämbetet

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS), Lantmäteriet

Akt A31-6:1 Stockholms län, Färentuna socken, Kungsberga, storskifte 1758.

Akt A31-6:10 Stockholms län, Färentuna socken, Kungsberga, laga skifte 1851

Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK), Lantmäteriet

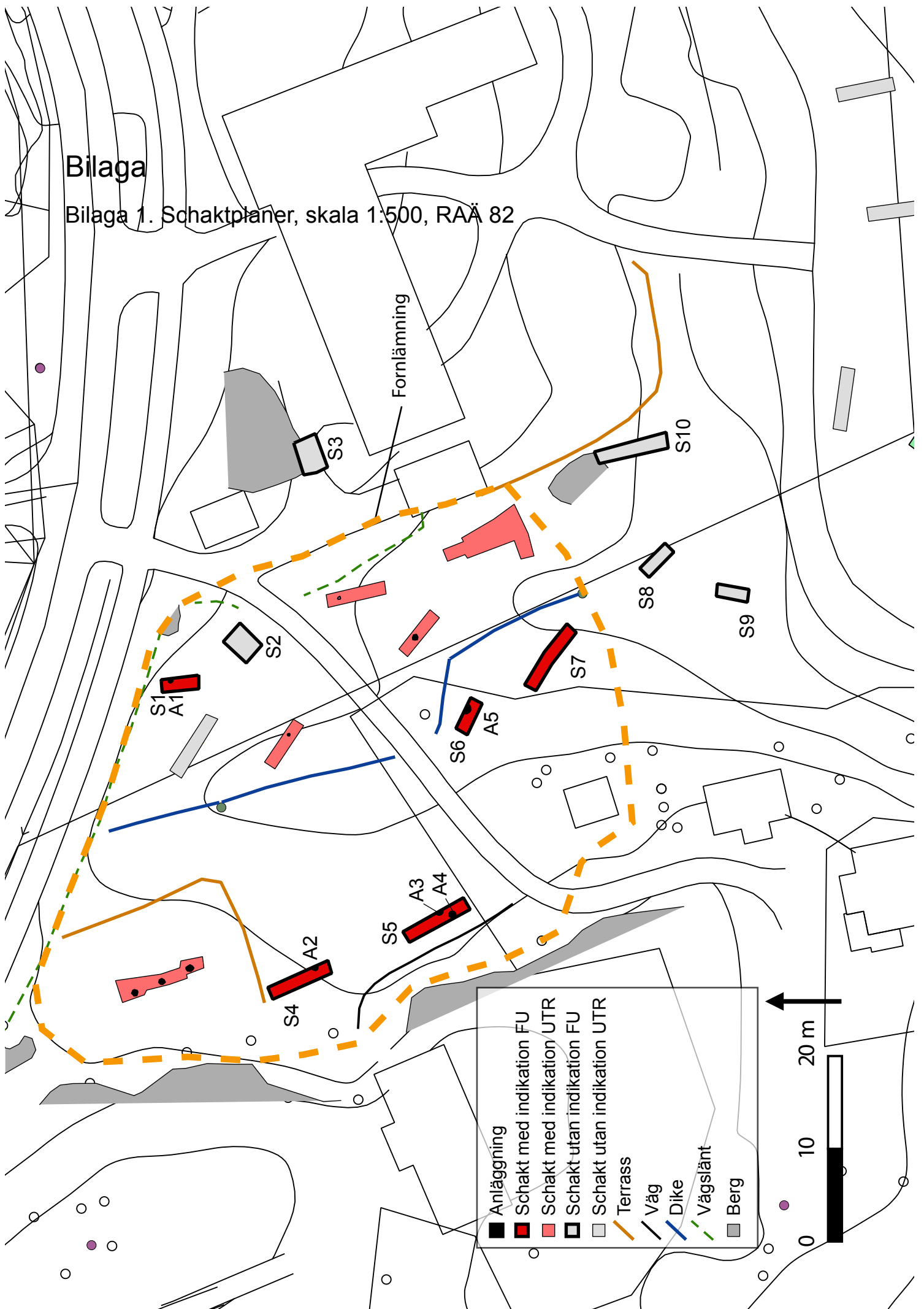
Akt J112-75-12 Häradsekonomska kartan blad Munsö

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	43112-42426-2016
Beslutsdatum	2016-12-19
Arkeologistik, projektnr	AL 2016.57
Exploator	Ekerö kommun/SMÅA AB
Landskap	Uppland
Kommun	Ekerö
Socken	Färentuna
Fastighet	Kungsberga 1:34
Fornlämning	Färentuna 82 och Färentuna 83
Typ av undersökning	Arkeologiska förundersökningar i avgränsande syfte
Läge	Ekonomiska kartan 10I 7a NÖ (RT90)
Koordinater	E 649466, N 6587995 (Smerf 99 TM)
Omfattning	Schaktad yta: ca 568 m ²
Fältarbete	10 – 13/4 2017
Personal	Kjell Andersson (projektledare), Göran Wertwein
Underkonsulter	J-E Jobanssons Åkeri Rö
Arkivmaterial	Utöver denna rapport föreligger inget arkivmaterial. Mätfiler och digitala fotografier förvaras tillsvidare hos Arkeologistik AB.
Fynd	Inga fynd tillvaratogs

Bilaga

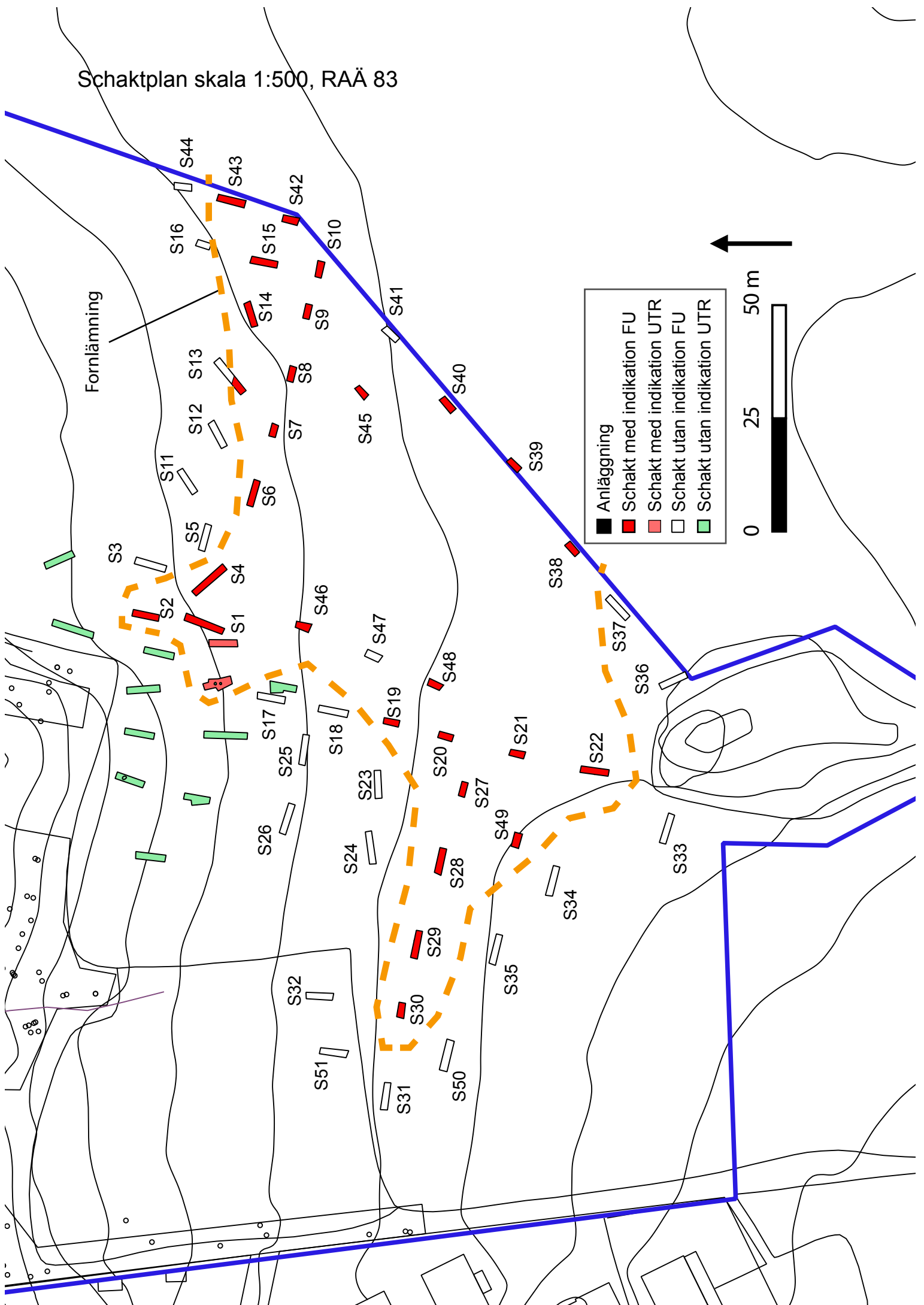
Bilaga 1. Schaktplaner, skala 1:500, RAÄ 82

Schaktplan skala 1:500, RAÄ 83

Fornlämning

- Anläggning
- Schakt med indikation FU
- Schakt med indikation UTR
- Schakt utan indikation FU
- Schakt utan indikation UTR

Bilaga 2. Schakttabell.

RAÄ-nr	Schakt	Storlek (m)	Beskrivning
Färentuna 82	S1	4 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av stenar och tegel (odlingslager). Botten av ljusbrun silt. I schaktets nordöstra del framkom en nedgrävning (A1) .
	S2	3 x 2,5 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel och flintgods, ca 0,1 - 0,15 m (odlingslager). Brun omrörd silt, ca 0,15 - 0,2 m. Botten av ljusbrun melerad silt.
	S3	3,5 - 4 x 2,8 x 0,3 - 0,4	Fyllning av mylligt grus. Vid ca 0,3 m djup sotfärgat med rikligt med tegel. På ca 0,4 m djup framkom en dränering i form av ett tegelrör i schaktets längdriktning, varefter schaktningen avbröts och schaktets breddades mot norr. I den norra delen utgjordes fyllningen av mylligt grus med inslag av tegel och spikar, ca 0,1 - 0,3 m ovan berg.
	S4	7 x 1,4 x 0,2 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel och ofärgat planglas, ca 0,3 m (odlingslager). Botten av beige silt. I schaktet framkom ett stolphål/hård (A2) .
	S5	7 x 1,4 x 0,3	Som S4. I schaktet framkom två stolphål (A3, A4) .
	S6	4 x 1,4 x 0,5	Fyllning av mörkbrun myllig lera med inslag av tegel, ca 0,4 m (odlingslager). Botten av ljusbrun lera. I schaktet framkom en sopgrop (A5) .
	S7	8 x 1,4 x 0,35 - 0,55	Fyllning av mörkbrun myllig silt, tegel, djurben, yngre rödgods och flintgods, ca 0,3 m (odlingslager). I schaktets nordvästra del, 0 - 2 m botten av ljusbrun silt, därefter vidtog ett kulturlager (L1) .
	S8	4 x 1,4 x 0,4 - 0,5	Fyllning av mörkbrun myllig silt, ca 0,4 m (odlingslager). Botten av gråbrun silt.
	S9	4 x 1,4 x 0,35 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med rikligt med tegel. På 0,3 m djup fanns beige "steril" lera längs schaktets västra sida, i övrigt fanns en större nedgrävning, troligen för en rörledning som ansluter till ett dike norr om schaktet och vars vidare sträckning kan ses i form av brunnar på jämna avstånd i åkermarken i söder.
	S10	8 x 1,4 x 0,1 - 0,35	Fyllning av brun mylla, ca 0,3 m (odlingslager). Botten av gråbrun till ljusbrun silt i södra delen och i norra delen berg.
Färentuna 83	S1	9 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt, ca 0,3 m (ploglager) ovan ljusbrun grusig silt med inslag av brända och obrända ben, bränd lera och kolstänk samt enstaka sentida fynd i form av tegel, flintgods och yngre rödgods (kulturlager). Kulturlagret grävdes igenom i schaktets norra del och visades vara ca 0,1 m tjockt. Botten av beige silt.
	S2	6 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Fyllning av mörkbrun myllig silt med rikligt med sentida material (tegel, yngre rödgods, porslin, flintgods och järnfragment) ända ned i botten. I brytet mot botten förekom enstaka obrända och brända ben. Botten av ljusbrun silt.
	S3	7 x 1,4 x 0,3	Som S2. Något mindre sentida material i fyllningen. Inga ben mot botten.
	S4	9,5 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S1. Vid rensning på kulturlagret framkom endast enstaka obrända och något enstaka bränt ben samt bränd lera. Kulturlagret var upp till 0,15 m tjockt.
	S5	6 x 1,4 x 0,3	Som S3. Ett obränt ben mot botten.

S6	6 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av sentida material, ca 0,25 m (ploglager), ovan ljusbrun grusig silt med inslag av obrända ben, bränd lera och kolstänk, ca 0,1 m tjockt (kulturlager). Botten av beige silt/lera.
S7	3 x 1,4 x 0,3	Som S6. Enstaka obrända och brända ben samt bränd lera vid rensning på kulturlagret . Ej grävt i botten.
S8	3,5 x 1,4 x 0,75	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av sentida material, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett ljusbrunt grusigt kulturlager av silt med inslag av obrända ben, bränd lera och kolstänk, ca 0,25 m, ovan ett mörkgrått kulturlager med kolstänk, bränd lera och keramikfragment, ca 0,2 m. Botten av beige/ljusbrun silt.
S9	3,5 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S8. Schaktet grävdes ned till det övre ljusbruna kulturlagret vilket provgrävdes för att konstatera om även det undre mörkgrå kulturlagret fanns. Provgrävningen bekräftade detta.
S10	4 x 1,4 x 0,55	Som S8. Schaktet grävdes ned till det övre ljusbruna kulturlagret . Vid rensning på detta framkom obrända ben, bränd lera och kolstänk samt små fragment skörbränd sten.
S11	6 x 1,4 x 0,3	Som S3.
S12	6 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S3.
S13	9 x 1,4 x 0,35 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig lera med inslag av tegel, ca 0,25 m (ploglager). Under detta i schaktets SV del (ca 3 m längd) ett kulturlager av ljusbrun grusig silt med kolstänk, bränd lera och obrända ben, i schaktet i övrigt ljusbrun lera.
S14	6 x 1,4 x 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel, ca 0,25 m (ploglager) ovan ljusbrun grusig silt med inslag av obränt ben, bränd lera och kolstänk, ca 0,1 m (kulturlager) uttunnande mot öster. Botten av beige/ljusbrun silt.
S15	6,5 x 1,4 x 0,35	Fyllning av mörkbrun myllig silt med tegel, 0,25 (ploglager). Under detta ett gråbrunt kulturlager av grusig silt med inslag av obrända ben, bränd lera, kolstänk och små skörbrända stenfragment.
S16	3 x 1,4 x 0,3	Som S3.
S17	6 x 1,4 x 0,4 - 0,5	Fyllning av mörkbrun myllig lera med inslag av flintgods, yngre rödgods och tegel, ca 0,3 - 0,35 (ploglager). Botten av ljusbrun lera.
S18	6,5 x 1,4 x 0,25 - 0,35	Fyllning av mörkbrun myllig lera med tegelinslag, ca 0,3 m (ploglager). Botten av beige till ljusbrun lera.
S19	4 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt med enstaka tegel och buteljglas, ca 0,25 m (ploglager). Under detta ett gråbrunt kulturlager av något grusig silt med kolstänk, bränd lera och små fragment obrända ben. Lagret visades vid provgrävning vara ca 0,1 m tjockt.
S20	3,5 x 1,4 x 0,3	Som S19.
S21	3,5 x 1,4 x 0,4	Som S19, men något tjockare ploglager (ca 0,3 m).
S22	6 x 1,4 x 0,3 - 0,4	I norra delen som S19. I södra delen tunnar kulturlagret ut och försvinner.
S23	6 x 1,4 x 0,35	Fyllning av mörkbrun myllig lera med inslag av tegel, porslin och flintgods, ca 0,25 - 0,3 m (ploglager). Botten av ljusbrun lera.
S24	7 x 1,4 x 0,35	Som S23.
S25	7 x 1,4 x 0,3	Som S18.
S26	7 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S18.
S27	3,5 x 1,4 x 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel, ca 0,3 m (ploglager) ovan ett kulturlager av gråbrun grusig silt med inslag av kolstänk, bränd lera och obrända ben.

S28	6 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Som S27 (i kulturlagret även brända ben).
S29	6 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Som S27, men kulturlagret tycks tunnast ut.
S30	3,5 x 1,4 x 0,3	Som S27.
S31	6 x 1,4 x 0,3 - 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel, ca 0,25 m (ploglager). Botten av ljusbrun lera.
S32	7 x 1,4 x 0,3	Som S23.
S33	7 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S23.
S34	7 x 1,4 x 0,3	Som S23.
S35	7 x 1,4 x 0,3	Som S23.
S36	7 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,25 m (ploglager). Botten av gråbeige lera.
S37	6,5 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Som S36.
S38	3 x 1,4 x 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,3 m (ploglager) ovan ett kulturlager med sparsamt med obrända ben, bränd lera och kolstänk. Ej grävt i botten.
S39	3 x 1,4 x 0,4 - 0,45	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,3 m (ploglager) ovan kulturpåverkad lera med enstaka kolstänk, stråk av bränd lera samt skärvig och skörbränd sten. Botten av gråbeige lera.
S40	4 x 1,4 x 0,3 - 0,35	Fyllning av mörkbrun myllig lera med tegel och någon flintgods-skärva, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett något ljusare kulturpåverkat lerlager med kolstänk, bränd lera och obrända djurben.
S41	4 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,25 m (ploglager). Botten av ljusbrun lera. Troligen för grunt schaktat, jfr S45.
S42	3,5 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett ljusare brunt kulturlager av grusig silt med kolstänk, bränd lera och obrända ben. Vid provgrävning tycks ett mörkare kulturlager finnas under detta (jfr S8).
S43	6,5 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt med enstaka tegel, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett kulturlager av grå grusig silt med skärvig sten, kolstänk, bränd lera och obrända ben. Kulturlagret tycks tunnast ut mot norr.
S44	4 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,25 m (ploglager). Botten av ljusbrun/beige lera.
S45	4 x 1,4 x 0,4	Fyllning av mörkbrun myllig silt, ca 0,3 m (ploglager) ovan ett kulturlager av grå silt med kolstänk, bränd lera och obrända ben.
S46	3 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun silt med tegel och flintgods, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett kulturlager av ljusbrun grusig silt med inslag av kol, bränd lera och obrända ben.
S47	3,5 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt med inslag av tegel, flintgods och järnfragment/föremål, 0,25 m (ploglager). Botten av beige silt/lera.
S48	3,5 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig silt, ca 0,25 m (ploglager) ovan ett kulturlager av gråbrun grusig silt med kolstänk, bränd lera och obrända ben.
S49	3 x 1,4 x 0,3	Som S48.
S50	7 x 1,4 x 0,3	Fyllning av mörkbrun myllig lera, ca 0,25 m (ploglager). Botten av ljusbrun lera.
S51	6,5 x 1,4 x 0,4	Som S23.

Bilaga 3. Anläggningstabell.

RAÄ-nr	Schakt	Anl-nr	Typ	Beskrivning
Färentuna 82	S1	A1	Nedgrävning	Nedgrävning, ca 0,6 m diameter, med gråbrun till mörkbrun fyllning. Vid rensning framkom obrända ben i ytan. Sopgrop?
	S4	A2	Stolphål/hård	Stolphål/hård, ca 0,65 x 0,4 m (NNV-SSO). Framträdde som en mörkfärgning med enstaka 0,1 - 0,15 m stora stenar och kolbitar i ytan.
	S5	A3	Stolphål	Stolphål, ca 0,25 m i diameter och skott med minst två stenar.
	S5	A4	Stolphål	Stolphål, ca 0,3 m i diameter och skott med minst två stenar.
	S6	A5	Sopgrop	Sopgrop, ca 1 x >0,55 m (VNV-OSO). Framträdde som en mörkfärgning med småstenar, tegel, obrända ben och yngre rödgods i ytan.
	S7	L1	Lager	Lager, >6,5 x >1,4 m (NV-SO), bestående av brun myllig silt med rikligt stenar, tegel, obrända djurben och yngre rödgods. Lagret visade sig vid provgrävning vara 0,3 m tjockt. Raseringslager? Har stora likheter med ett lager som framkom längre öster ut vid utredningen (Andersson 2016, obj 9, S1, A1).